

מפקדת	הפרקליט	הצבאי	הראשי
לשכת	המפקד		
טל':	03-5696601		
פקס':	03-5694526		
ת(38)	-		171917
י"ד	בטבת		התשס"ז
4	בינואר		2007

לכבוד
 עו"ד ענת קדרון
 המוקד להגנת הפרט
 באמצעות פקס - 02-6276317

ח.ג.

הנדון: **צילום אסור של עצורים**
 מ-ת: 31410 מיום 30 נוב' 06

1. אני מבקש להודות לך על מכתבך, המעלה עניין חשוב.
2. לאור מכתבך, ביקשנו וקיבלנו לידינו את תיק חקירת מצ"ח, בו נמצאו התמונות נשוא פנייתך.
3. אין חולק, כי אין מקום כלל לצילום עצורים ע"י חיילים, שלא לצרכים רשמיים או חקירתיים, אלא כ"מזכרת" מחוויית השירות. צילום עצורים לתכלית כזו, כשהם אזוקים ומכוסים עיניים וללא הסכמתם, יש בה פגיעה בכבוד האדם שלהם ושימוש בהם כחפץ, כפי שהגדרת נכונה. מדובר בהתנהגות הנוגדת את ערכי צה"ל.
4. הפסול שבצילום, בנסיבות המתוארות, קיים אף אם אין הצילום מלווה בהתנהגות נוספת, שיש בה כדי לבזות את העצורים. מעיון בתמונות לא נראה כי התנהגות כזו נוספה על עצם הצילום. אבקש לציין, כי התמונה המכונה על ידך "התמונה הראשונה" אמנם מופיעה בדף המעוטר בציורי כפות רגליים ובכתובת "עד מתי יכאבו הרגליים", אלא שאותו דף מכיל, פרט לתמונה, עוד שלוש אנקדוטות מהווי החיילים, שאינן קשורות לעצורים. אין כל יסוד להניח שהכתובת מכוונת ללעוג לעצורים, המצולמים ישובים דווקא. התמונה המכונה על ידך "התמונה השנייה", אמנם מופיעה בדף אחד עם תמונה נוספת, שבה נראים חיילים עושים תנועות מגונות למצלמה, אלא שבאותו דף מופיעות עוד ארבע תמונות אחרות מהווי החיילים, שנראות לכאורה שצולמו, כל אחת, בנסיבות שונות (מעין מונטאז'). לא נראה כי נעשה קישור כלשהו בין תמונת התנועות המגונות לתמונת העצור דווקא. בתמונה זו, אמנם מצולמים לצד העצור שני חיילים, הנושאים נשק, אלא שמעיון בה לא ניתן להגיע למסקנה חד-משמעית, לפיה הנשק היה מכוון ישירות לגופו של העצור. למען הסר ספק, אשוב ואדגיש, כי גם בהעדר לעג, ביזוי או איום בנשק על העצורים, צילומם לצורכי "מזכרת" ולחברת סיום מסלול של פלוגה, פסול לחלוטין.
5. עוד אבקש לציין, כי עיון בעדויות מעלות, כי איש מהנהקרים לא הודה בהשתתפות בצילומם של העצורים. מעדותו של הקצין, סגן אייל, עולה, אמנם, כי נכח בעת שצילמו את העצור. לדבריו "אלה חיילים שמתרגשים מהתוצאה הראשונה שלהם, שבה תפסת מבוקש, אז הם צילמו אותנו". הקצין ציין, כי העצור צולם ע"י מספר חיילים, באופן "רגיל", דהיינו, לא בתנוחה מסויימת. כמו כן, הוא אכן מציין שצילום עצורים היא התנהגות שגרתית וכן כי התמונה מצוייה בספר סוף מחזור של הפלוגה. גם סמל מייקל מציין, כי חיילים ממחלקה אחרת צילמו את העצור, בהיותו המבוקש הראשון שתפסו, אך זאת מבלי לנקוט באלימות או התנהגות חריגה אחרת. סמ"ר אלון כלל אינו זוכר את האירוע ואף לאחר שמציגים לו את התמונות הנ"ל, אין הם מוכרות לו. אכן, גם חייל זה אישר כי הרבה חיילים מצלמים תמונות כל הזמן.
6. כפי שצינת, התמונות נתפסו במסגרת חקירת מצ"ח בתלונה על אלימות כלפי עצור וטבעי, שנושא החקירה עמד במוקד. עם זאת, בראייה שבדעבד, אכן היה ראוי להעיר על הפסול שבצילום תמונות כאמור.

7. מכל מקום, התמונות צולמו, ככל הנראה, לפני למעלה משלוש שנים ועל כן לא ניתן לשפוט את המצלמים בדין משמעתי (ראי סעי' 170 לחשי"ץ). זאת, אף אם זהותם של המצלמים הייתה ידועה, מה שאין כן- כאמור לעיל, אין אלה שלושת העדים, שהתייחסו לתמונות במסגרת החקירה.
8. לפיכך, דומה שהצעד המעשי והאפקטיבי, המתבקש לאור הסוגייה שהעלית, הוא אכן הפצת הנחייה כללית ברורה בקרב יחידות צה"ל באשר לפסול שבצילום עצורים והטמעת הנחייה זו גם בהכשרות השונות וכך בכוונתי לעשות.

תא"ל
הראשי

מנחם בלמו"ס
הצבאי

בברכה,
אביחי
הפרקליט